

Kultuur

Rakvere 8,
41532 Jõhvi,
tel. 335 4444,
info@pohjarannik.ee

Urve Kilk ja mängupioneerid. "Tujuküllasel tantsuteekonnal" meenutati ka okupatsioonieaga, mil üks tantsudest oli "Pioneerisüit".

MATTI KÄMÄRÄ

SUUR JUUBEL: Tujuküllane tantsuteekond jätkub

Rahvatantsukallakuga kool pidas 50. tantsupidu

Reedel tähistati Kohtla-Järve kultuurikeskuses 42 tantsu pikkuse suure peoga kohaliku Järve gümnaasiumi järjekorras suisa 50. rahvatantsupidu, mis kandis tänavu juubelikohast romantilist nime – "Tujuküllane tantsuteekond".

TEET KORSTEN
teet@pohjarannik.ee

Kohtla-Järve Järve gümnaasiumi rahvatantsuema Urve Kilk, kes pidude traditsioonile 50 aastat tagasi tollases 1. keskkoolis aluse pani, arvab, et selline järjepidevus on võimalik tänu visadusele, heade kolleegidele ja sellele, et rahvatants on omaks võetud – suisa sel määral, et paljud peavad Järve kooli rahvatantsukallakuga õppeasutusseks.

Rahvatantsukallakuga

"Minu arvates on meie koolis kogu aeg olnud kaks asja olulisel kohal: korvpall ja rahvatants. Vaat korvpalli praegu ei tea, aga nagu juubelipeost näha, on rahvatants endiselt au sees," ütles Margit Metsla, kes lõpetas Järve kooli 2001. aastal.

Margit on oma staažiga näide, kuidas rahvatants nakatab ja... ei saagi terveks! Järve koolis tantsis ta alates 2. klassist kuni gümnaasiumi lõpuni ja on nüüd ise Tartu ülikooli rahvakun-

MARGIT METSLA

Minu arvates on meie koolis kogu aeg olnud kaks asja olulisel kohal: korvpall ja rahvatants.

tiansambli (TÜ RKA) lasterühma juhendaja.

Naine on muidu inglise keele õpetaja Tabivere koolis, aga praegu on ta olnud viis aastat lastega kodus ja rahvatantsuring on talle olnud sel ajal hea võimalus kodust välja pääseda. "Rahvatants annab rõõmu, energiat – nagu kõik tegevused, mida sulle meeldib teha," leiab Margit. Kingituseks oma kunagisele koolile tõi ta peole kaasa oma TÜ RKA lasterühma, kes tantsis kaks tantsu.

Tiiu Pärnist (neiuna Haljaste), kes lõpetas Järve kooli 1979. aastal, tantsis kooli ajal küll suisa Hirvo Survaga peotantsu, aga millegipärast tema klassis rahvatantsurühma ei olnudki. Aga pisku ta siiski sai, sest suundus õppima tollasesse pedagogilisse instituuti kultuurihariduse osakonda tantsukunsti ja -juhtimist ning... juhib nüüd Pärnus ja Pärnumaal lausa 15 tantsurühma! Kõik pole küll pelgalt rahvatantsurühmid.

278 peiut ja neiut

Reedesele päevale vaatamata olid tema juhitud 28aastase Uulu naisrühma Ülejala tantsijad valmis kaugele Kohtla-Järvele tantsima tulema. "Tiiu, pole küsimust," said Pärnumaa naised aru, kui olulise peoga on tegemist ja seda eelkõige nende juhendajale. Tiiu ise ütles, et tunneb end peol nagu päris kodus – ehki on juba 37 aastat põlevkivimaalt eemal olnud.

"Kindel, et see traditsioon ei sure. Noored armastavad tantsida ja seda näitasid ka hiljutised noorte ja täiskasvanute peod. Tase tõuseb iga peoga. Jõudu ja jaksu kõigile ja armastage Eestit!" ütles Tiiu.

Praegu Viljandis Eve studiidit juhtiv Eve Noormets (neiuna Kallikorm), kes lõpetas Järve kooli 1982. aastal,

ütles enda kohta: "Tantsisin siin omal ajal üksteist aastat – nagu nad kõik siin!" Hiljem küll tal rahvatantsuga sude katkes, sest ta läks õppima Viljandisse, kus olid ees kõvad tantsuõpetajad, kelle põllu peale ei tohtinud astuda. Küll said talle osaks teised tegevusliigid ja nüüd on tegu omanimelise tantsustuudio juhiga.

Eve arvab, et rahvatants on talle andnud osa kultuurist, sotsiaalsust, rütmitunnet. "Soovin kooli rahvatantsutraditsioonile pikka iga ja et tegevus oleks mõttestatud ja lahe, et ikka jaksaks ja oleks! Ju see Urve tahe ole nõnda võimas, et see on terve kooli pool sajanud tantsimise hoidnud. Ei tea, et kuskil mujal sellist traditsiooni oleks," ütles Eve.

Kokku tantsis suurel peol 12 rühma Järve koolist, sh pedagogide oma – kokku 188 tantsijat –; vilistlaste rühm, Virvet ja Kuppari – kokku 42 tantsijat – ja kolm eelmainitud rühma – kokku 48 tantsijat. Seega keerutas suurel peol jalga lausa 278 peiut ja neiut, kusjuures mõni neist oli juba päris soliidses eas.

Reet Kukku ja Urve Kilk andsid rahvatantsuõle edasi Kadi Rebbanile, kes on kooli õppejuht, ja kõik osalised loodavad, et 50 aasta pärast saab sajanat pidu pidada.

Balletifestivali lastegala juht on Estonia teatri solist Sergei Upkin

8. mail kell 17 Jõhvi kontserdimajas toimuva laste balletigala kunstiline juht on rahvusoperi Estonia solist Sergei Upkin.

IRINA KIVISELG
irina@pohjarannik.ee

Jõhvi kontserdimaja direktor Piia Tamm kutsus Sergei Upkini seda kontserti ette valmistama, kuna Upkin on kogenud tantsija, kes on tuttav paljudele balletisõpradele ja -artistidele. Jõhvis elavad tema vanaisa ja vanaema, siin on tema lähedased ja sõbrad ning siin on ta veetnud palju aega, eriti lapsepõlves. Viimastel aastatel on Upkin korraldanud meistriklassi festivalist osa võtnud noortele baleriinidele ja tantsijatele.

"Tegelikult olin ma seda palvet kuuldes algul päris jahmunud," ütles Sergei Upkin. "Kuid samas olen meeldivalt üllatunud, sest see tähendab ju eelkõige usaldust. Uus kogemus on alati huvitav, kuid ma ei olnud päris kindel, kas saan sealt ülesandega puhtfüüsiliselt hakkama: olen tegev teatris ja annan tunde balletikoolis ning võtan osa ka mitmetest teistest projektidest. Ent pole midagi võimatut: pidanud teatri juhtkonnaga nõu, otsustasin proovida, seda enam, et mulle lubati 8. mai – kontserdi toimumise päev – vabaks anda."

See vestlus toimus oktoobris, nädal aega tagasi aga sai Upkin teada, et pühapäeva hommikul tuleb tal Estonias "Univas kaunitaris" tantsida.

"Nii et ettevalmistusprotsessi tuleb koordineerida hakata minu abikaasal Triinu Leppik-Upkinil," tõdes ta. "Ma ei kahtlegi, et ta saab hakkama, sest kava on valmis ja Jõhvi kontserdimaja kollektiiv toetab, kuid närveerin ikkagi veidi. Õhtuks muidugi tulen ka ise kohale."

Külalised Peterburist

Sergei Upkinil kui laste balletigala kunstilisel juhil tuli võtta ühendust tantsukollektiividega üle Eesti, vaadata üle nende pakutavad etteasted ja teha valik. Talle oli abiks Jõhvi kontserdimaja töötaja Urmi Püve, kes osaleb balletifestivali lastegalade ettevalmistuses juba ammu. Alustanud detsembris, sai Upkin kava valmis märtsi lõpuks.

"Tunnistan, et see oli raske, sest olen hõivatud paljudes teatrietendustes ja projektides. Peale selle õpetan ma Tallinna balletikoolis ning kevadel käib seal pingeline ettevalmistus eksami-tekts. Ent samas on see huvitav kogemus, mis võib mulle tulevikus kasuks tulla."

Kuna korraldajad soovivad, et igal aastal oleks festivalil midagi uut, mis publikut köidaks, hakkas Upkin värskeid ideid otsima.

"Kui olin juba ettastet läbi vaadanud ja välja valinud, mõtlesin, et tantsud võiksid olla põimitud luuletustega," rääkis ta. "Algul oli mul mõte, et tantsud võiksid vastata luuletuste sisule, ent kuna enamik etteasteid oli juba valmis, tuli teha vastupidit – otsida tantsude juurde sobivad luuletused. Luuletused kõlavad elavas esituses eesti ja vene keeles – neid kannavad ette Jõhvi kultuuri- ja huvikeskuse teatristuudio kasvandikud Urmas Laada juhendamisel."

Tänavu võtavad balletigalast osa ka külalised Peterburist – Imperaatorliku vene balletikooli kasvandikud, keda Jõhvi vaatajad näevad esimest korda. Kokku osaleb laste balletigalal 180 tantsijat vanuses 10-18 eluaastat ning 13 kollektiivi, teiste seas Tallinna balletikooli, Vanemuise teatrikooli, Eesti tantsuagentuur ja Kersti Adamsoni balletistuudio Pärnust. Rikkalikult on esindatud ka Ida-Virumaa: kaasatevad Kohtla-Järve kultuurikeskuse tantsuansamblid Radost ja Rütüm, Sillamäe balletistuudio Etüüd, Narva-Jõesuu tantsuansambel Kullerkupp, Marina Tširkova balletistuudio ja Tallinna erakool Swan Nest, mille hiljuti avas rahvusoperi Estonia endine solist Anton Ržanov.

Raske öelda "ei"

Mis tundus balletigala kunstilisele juhile selles projektis kõige keerulisem?

"Mitte kedagi solvata," vastas Sergei Upkin. "Kõik ju tahavad oma lapsi näidata ja väga palju on erisuguseid numbreid. Väga raske on "ei" öelda, kuid kontsert koosneb kahest osast ning me peame kahe tunni sisse ära mahtuma."

Sergei Upkin nimetas Jõhvi balletifestivali valguskiireks, mis annab paljudele vaatajatele võimaluse kogeda eredaid muljeid ning näha seda, mida nad muidu ehk mitte kunagi näha ei saaks.

PEETER LILLEVÄLI